

СТ А Н О В И Щ Е

по конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4.

Обществено здраве (Здравен мениджмънт и здравен туризъм),
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас

обявен в ДВ бр. 45/17.06.2022г.

с кандидат: гл. ас. д-р Албена Дашева Янакиева

Член на научното жури: **проф. д-р Стоянка Петкова Петкова-Георгиева**,
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас,
Катедра „Организация и управление на здравеопазването“

1. Обща характеристика на научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата.

За участие в конкурса кандидатът е представил 28 труда, от които 24 публикации, една самостоятелна монография, две колективни монографии и едно методическо ръководство за упражнения. Те са пряко свързани с конкурса и не повтарят трудовете представени за придобиване на образователна и научна степен „доктор“.

Научните трудове са структурирани в шест тематични групи:

- **Изследвания, свързани с развитието, конкурентоспособността и добрите практики в здравния и медицински туризъм** (публикации по показател В.3., Г.8.3., Г.8.5., Г.8.7., Г.8.10., Г.8.11., Г.8.12., Г.8.13., Г.8.17., Г.8.24., Г.9.1., Г.9.2.);

- **Организация и управление в здравеопазването (Здравен мениджмънт). Изграждане на стратегически модел за оценка ефективността на организацията (здравна, туристическа)**, (публикации по показател Е.21.1., Г.8.1., Г.8.2., Г.8.9., Г.8.19.);

- **Стратегическото управление в здравната и туристическата организация - оптимизиране на дейността чрез управление на промяната** (публикации по показател Г.8.8., Г.8.14., Г.8.15., Г.8.22., Г.8.23.);

- **Управление на кризата (Кризисен мениджмънт) в организациите (в контекста на здравните организации)**, (публикации по показател Г.8.16., Г.8.21);

- **Управление на човешките ресурси в организациите (в контекста на здравните организации)**, (публикации по показател Г.8.6., Г.8.18., Г.8.20);

- **Процесът на бюджетиране като централен стратегически управленски инструмент** (публикации по показател Г.8.4.).

Три от всички представени публикации са написани на английски език, а научните трудове на български език включват също и: авторска монография, две монографии в съавторство, методическо ръководство за здравни мениджъри.

Научните публикации в издания, които са нереперирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация са 24 (двадесет и четири). По-голяма част от публикациите – 17 бр. са авторски, включително монографичният труд и методическото ръководство, 7 са в съавторство, както и двете монографии.

Кандидатът е представил справка за 205 наукометрични точки от цитирания: 3 цитирания в монографии с научно рецензиране и 35 в нереперирани издания.

Д-р Янакиева е представила учебно пособие - методическо ръководство за здравни мениджъри, предназначено за надграждане на теоретичните знания с практически умения на студентите от специалност „Здравен мениджмънт“ по предприемачество. В практическата част са предложени игрови модели за семинарните занятия по дисциплини като: „Управленски решения в здравеопазването: технология на разработване и реализиране на проекти“, „Бизнес модели в здравеопазването“, „Стратегически мениджмънт и бизнес планиране в здравеопазването“, „Социално предприемачество“ и др. Чрез игровите модели студентите разработват концепция за бизнес план, придобивайки умения за работа в екип, за делегиране на права, задължения и отговорности, генерирайки творчески идеи за изграждане и осъществяване на предприемачески план.

Представен е списък с участията на кандидата в 1 международен, 1 национален проект и 6 вътрешно-университетски проекта, от които 4 на катедра „Организация и управление на здравеопазването“.

Кандидатът е взел активно участие в международни конференции, проведени в Кавала – Гърция и Саратов - Русия.

2. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата.

Преподавателската дейност на гл. ас. д-р Албена Янакиева възлиза на 9 години. Водени са лекции и упражнения по различни дисциплини, както следва:

1. **„Стратегически мениджмънт и бизнес планиране“** лекции и упражнения, 4 семестър, редовно обучение, спец. „Здравен мениджмънт“, ОКС „Бакалавър“.
2. **„Теория на организациите и здравни организации“**, лекции и упражнения, 4 семестър редовно обучение, спец. „Здравен мениджмънт“, ОКС „Бакалавър“.
3. **„Финансов мениджмънт в здравната организация“**, лекции и упражнения, 4 семестър, редовно обучение, спец. „Здравен мениджмънт“, ОКС „Бакалавър“.
4. **„Управление на промяната“**, упражнения, 6 семестър редовно обучение, спец. „Здравен мениджмънт“, ОКС „Бакалавър“.
5. **„Организационно поведение“**, упражнения, 2 семестър, редовно обучение, спец. „Здравен мениджмънт“, ОКС „Бакалавър“.
6. **„Комуникации и връзки с обществеността“**, упражнения, 3 семестър, редовно обучение, спец. „Здравен мениджмънт“, ОКС „Бакалавър“; ОКС „Магистър“ – 2 семестър; специалност „Балнео, СПА и Уелнес мениджмънт“, ОКС „магистър“ – 2 семестър.
7. **„Бизнес модели в здравеопазването“**, упражнения, 5 семестър редовно обучение, спец. „Здравен мениджмънт“, ОКС „Бакалавър“.

8. **„Здравноосигурителни системи и каси“**, упражнения, 6 семестър, редовно обучение, спец. „Здравен мениджмънт“, ОКС „Бакалавър“.

9. **„Контролинг в лечебните заведения“**, упражнения, 8 семестър редовно обучение, спец. „Здравен мениджмънт“, ОКС „Бакалавър“.

10. **„Методика на изследователската дейност“**, упражнения, 8 семестър редовно обучение, спец. „Здравен мениджмънт“, ОКС „Бакалавър“.

11. **„Управление на времето“**, упражнения, 6 семестър редовно обучение, спец. „Здравен мениджмънт“, ОКС „Бакалавър“.

12. **„Управление на човешките и здравните ресурси“**, упражнения, 2 семестър, специалност „Здравен мениджмънт“, ОКС „Магистър“.

13. **„Стопански анализ“**, упражнения, 8-ми семестър, редовно обучение и задочно обучение, специалност: Маркетинг, Стопанско управление, Индустриален мениджмънт, Туризм, ОКС „Бакалавър“.

14. **„Ефективност и конкурентоспособност в индустриалното предприятие“**, упражнения, 6-ти семестър редовно и задочно обучение, специалност: Индустриален мениджмънт, ОКС „Бакалавър“.

15. **„Основи на управлението“**, упражнения, 3 семестър, редовно обучение, спец. „Индустриален мениджмънт“, „Туризм“, „Маркетинг“, ОКС „Бакалавър“.

16. **„Управление на човешките ресурси“**, упражнения, 4 семестър, редовно обучение, спец. „Индустриален мениджмънт“ „Маркетинг“, „Стопанско управление“, 6 семестър – спец. „Туризм“, и задочно обучение, спец. „Туризм“ – 6 сем., „Маркетинг“ – 4 сем., спец. „Екология и опазване на околната среда“ – 3 сем., ОКС „Бакалавър“.

17. **„Управление на инвестициите“**, упражнения, 7 семестър, редовно обучение, спец. „Стопанско управление“, ОКС „Бакалавър“.

18. **„Анализ и проектиране на системи за заплащане“**, упражнения, 3 семестър, редовно и задочно обучение, спец. „Химични технологии и психология на кризисните ситуации“, ОКС „Бакалавър“.

19. **„Анализ на стопанската дейност“**, лекции и упражнения, ОКС „Магистър“, спец. „Инженерен дизайн“

Кандидатката е участвала в разработването на 30 учебни програми по дисциплините:

За специалност „Здравен мениджмънт“, образователно-квалификационна степен „Бакалавър“: **„Управление на човешките ресурси“**, **„Основи на управлението“**, **„Организационно поведение в здравна организация“**, **„Комуникации и връзки с обществеността“**, **„Международно здравно сътрудничество“**, **„Стратегически мениджмънт и бизнес планиране в здравеопазването“**, **„Търговско представителство в здравеопазването“**, **„Дистрибуционна политика и дистрибуционни канали на лекарствени продукти“**, **„Лекарствена политика“**, **„Управление на времето“**, **„Бизнес модели в здравеопазването“**.

За специалност „Здравен мениджмънт“, образователно-квалификационна степен „Магистър“ – 4 семестъра: **„Основи на управлението в здравеопазването“**, **„Организационно поведение“**, **„Комуникации и връзки с обществеността“**,

„Анализ и проектиране на системи за заплащане в лечебните заведения”, „Управление на човешките и здравните ресурси”, „Фармакоикономика”, „Управленски решения в здравеопазването: технология на разработване и реализиране на проекти”, „Рекреативен мениджмънт”, „Управление на промяната и реформи в здравеопазването”.

За специалност „Здравен мениджмънт“, образователно-квалификационна степен „Магистър“ – 3 семестъра: „Управление на човешките и здравните ресурси”, „Контролинг в лечебните заведения”, „Фармакоикономика”, „Управленски решения в здравеопазването: технология на разработване и реализиране на проекти”, „Рекреативен мениджмънт”, „Управление на промяната и риск мениджмънт”, „Анализ и проектиране на системи за заплащане в лечебните заведения”, „Организация и управление на фармацевтичната индустрия”, „Дистрибуционни канали в общественото здравеопазване”, „ЛЗ-съвременни организационни модели”.

За последните 3 учебни години (2019/20, 2020/21 и 2021/22 г.) аудиторната заетост е в следния норматив: 360 часа за 2019/20, 2020/21 г. и 400 часа за 2021/22 г. Часовете над норматива наброяват 409,2 часа в ОКС „Бакалавър“ и 267,5 часа в ОКС „Магистър“. Общата справка за учебната дейност за периода от 2019 до 2022 г. показва натовареност от 1796,7 часа.

Много добро впечатление прави работата на кандидатката като научен ръководител на студенти от специалност „Здравен мениджмънт“. В резултат на съвместната им работа са реализирани 9 участия в научни конференции и сесии с доклади в областта на здравния туризъм, телемедицината, физическото здраве, ваксинации, социално-значими заболявания и други теми, които разглеждат актуални проблеми и предизвикателства в областта на здравето.

Като значим принос в обучението на студентите от специалност „Здравен мениджмънт“ се явява тюторството (наставничество) на кандидатката в тази специалност от 2017 г. до сега и възможността студентите да получават адекватна лична подкрепа по време на своето обучение в бакалавърски и магистърски програми. Работата на гл. ас. д-р Албена Янакиева е свързана с отговорността да напътства, подкрепя и съветва студентите индивидуално или групово по всички въпроси, касаещи учебни и административни дейности.

3. Основни научни и научно-приложни приноси.

Приносите, съдържащи се в представените за участие в конкурса публикации, могат да бъдат обобщени по следния начин:

1. Предложен и представен е алгоритъм и примерни стратегически модели за изграждане и имплементиране на **Балансирана Система от показатели** за оценка ефективността на санаториуми, лечебни и здравно-възстановителни организации като структурни звена в медицинския туризъм.

2. Оформена е целева класификация на видовете здравен туризъм, профилът на потребителя на здравно-туристическа услуга, представен е индекс на медицински туризъм чрез параметри, оценяващи степента на развитието му. Открити са

предпоставките за избор на Българското Южното Черноморие като туристическа дестинация с медицинска цел, мотивационните фактори за избор на здравноориентиран туризъм в България, както и перспективите за усъвършенстване на дейностите, практиките и активностите в сектора.

3. Чрез проведено научно – практическо изследване е анализирана възможността за усъвършенстване на здравния туризъм в област Бургас чрез посредничество на туристическите предприятия и доставчици на здравно – туристически услуги (лечебни заведения, СПА хотели и рекреационни центрове).

4. Представено е изследване, свързано с ефективни и антикризисни управленски решения за здравен туризъм на туристическите организации и готовност за екипност със здравните специалисти, както и изготвяне на прогноза за възможни резултати от имплементиране на нововъведенията и процеса на промяна. Представен е Алгоритъм за изграждане на кризисен сценарий и кризисен план в рекреационна организация и анализ на кризисната готовност на здравните центрове за профилактика и способността да предлагат здравно-възстановителна услуга на населението при кризисни ситуации.

5. Разработен е финансов модел на стратегията в организацията - Балансираната система от показатели в системата на бюджетирането като важна стъпка при разпределянето на бюджета и като важен управленски инструмент.

6. Изследван е екипният модел в организацията и неговата роля като базов фактор за организационна ефективност, съзидателна трансформация и безболезнено излизане от кризата, както и ключовите характеристики и предимства на екипния подход в здравния туризъм – синергия в общия здравно-туристически продукт.

7. Предложена е техника в табличен вид, онагледяваща приоритетите в извършваните задължения на здравния специалист със стойностен анализ, с цел изграждане на умение за приоритизиране на задачите, като етап от вземането на решения.

8. Предложени са практически игрови модели за семинарните занятия по дисциплини като: „Управленски решения в здравеопазването: технология на разработване и реализиране на проекти“, „Бизнес модели в здравеопазването“, „Стратегически мениджмънт и бизнес планиране в здравеопазването“, „Социално предприемачество“ и др., чрез които студентите разработват концепция за бизнес план.

9. Предложени са насоки и мерки за мотивация на човешките ресурси по време на кризата, причинена от COVID – 19, както и конкретни стратегии за преодоляване на съпротивата у служителите, следствие на промяната. Проучен е процесът по управление на промяната в здравеопазването.

10. Изведени са ключовите тенденции в обучението на човешките ресурси и повишаване на квалификациите на здравните специалисти.

4. Значимост на приносите за науката и практиката.

Представените в конкурса научни трудове са лично дело и заслуга на кандидатката. Нямам колебание относно значимостта на приносите в научните трудове на гл. ас. д-

р Албена Янакиева, което се потвърждава и от представената справка за цитирания. Научните изследвания са в актуални за нашето съвремие направления, които могат да намерят широко приложение, както в учебния процес, така и в практиката. Спазени са, дори надхвърлени, количествените показатели на наукометричните критерии за заемане на академичната длъжност „доцент“.

5. Критични бележки и препоръки.

Открих актуални и значими научно-приложни постижения в сферата на здравния мениджмънт и здравен туризъм, но бих могла да отправя следната препоръка към кандидатката: за бъдещата си научно-изследвателска активност да разшири публикационната си дейност в списания с импакт фактор и импакт ранг.

Все пак, изследванията на кандидатката, с които се запознах, са завършени разработки със задълбочени научни изследвания, характерни за научен труд за придобиване на академичната длъжност „доцент“.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Давам положителна оценка на научната продукция на гл. ас. д-р Албена Янакиева. Като имам в предвид научните трудове, приносите и значението им за науката и практиката, нейната изследователска и учебно-преподавателска дейност, приемам, че тя отговаря на всички изисквания за заемане на академичната длъжност “Доцент”. Спазени са и количествените показатели на критериите за заемане на длъжността, поради което намирам за основателно да предложа гл. ас. д-р Албена Дашева Янакиева да заеме академичната длъжност „Доцент” в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве (Здравен мениджмънт и здравен туризъм).

Дата:
Бургас,
18/10/2022

ЧЛЕН НА ЖУРИТО:

/проф. д-р Стоянка Петкова Петкова-Георгиева/